

Số: 24 /BC-LHH

Bắc Giang, ngày 18 tháng 01 năm 2011

BÁO CÁO

kết quả hội thảo xây dựng và phát triển trí thức Bắc Giang giai đoạn 2010 – 2020

Ngày 30/10/2010 được sự đồng ý của Chủ tịch UBND tỉnh giao cho Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật tỉnh (Liên hiệp hội) tổ chức hội thảo xây dựng và phát triển trí thức Bắc Giang giai đoạn 2010 – 2020. Mục đích hội thảo nhằm tập hợp và phát huy trí tuệ trí thức trong và ngoài tỉnh Bắc Giang góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Liên hiệp hội báo cáo kết quả như sau:

1. Thành phần dự hội thảo

Hội thảo vinh dự được đồng chí Bùi Văn Hạnh, uỷ viên Ban Thường vụ Tỉnh uỷ, Phó Chủ tịch UBND tỉnh dự và chỉ đạo hội thảo; dự hội thảo có đồng chí Vũ Văn Chính, uỷ viên Ban Thường vụ Tỉnh uỷ, Trưởng Ban Tổ chức Tỉnh uỷ và đại diện lãnh đạo một số cơ quan thuộc Tỉnh uỷ, UBND tỉnh, một số doanh nghiệp và các hội thành viên của Liên hiệp hội.

Đại biểu các nhà khoa học công tác tại Hà Nội có:

- GS.TS Nguyễn Trọng Giảng, Hiệu trưởng Trường Đại học Bách khoa Hà Nội
- PGS.TS Nguyễn Văn Mã, Hiệu trưởng Trường Đại học sư phạm Hà Nội 2,
- Trung tướng, GS.TS Đồng Minh Tại, Giám đốc Học viện Hậu cần,
- GS Nguyễn Lâm Dũng, Chủ tịch Hội các ngành sinh học Việt Nam,
- Nhà sử học Dương Trung Quốc, Tổng thư ký Hội Lịch sử Việt Nam,
- GS Chu Hảo, Giám đốc nhà xuất bản trí thức, nguyên thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ,
- GS.TS, nhà giáo nhân dân Ngô Thế Chi, Giám đốc Học viện Tài chính
- GS.TS Dương Xuân Ngọc, Phó giám đốc Học viện Báo chí và tuyên truyền,
- PGS.TS Dương Văn Sao, Hiệu trưởng Trường Đại học Công đoàn,
- PGS.TS Tạ Đức Thịnh, Vụ trưởng vụ KHCN&MT Bộ Giáo dục và Đào tạo
- , PGS.TS Ngô Quý Châu, Phó Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai,
- Tiến sỹ Nguyễn Văn Liễu, Vụ phó vụ kinh tế ngành Bộ Khoa học và Công nghệ.

2. Ý kiến tham gia của các nhà khoa học

Các tham luận đều thống nhất nhận định: những năm qua trí thức Bắc Giang đã có bước phát triển về số lượng và chất lượng, đóng góp quan trọng vào việc phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Cấp uỷ, chính quyền bước đầu đã có chính

sách xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức tỉnh nhà; bên cạnh đó, các tham luận cũng chỉ ra những mặt còn hạn chế của trí thức Bắc Giang, trong đó nhấn mạnh sự phân bố trí thức chưa thực sự hợp lý giữa các ngành, nghề, lĩnh vực: Một số ngành trọng yếu như công nghiệp, xây dựng, giao thông thiếu cán bộ chuyên môn cao; năng lực nghiên cứu còn hạn chế, khả năng giao tiếp bằng ngoại ngữ chưa đáp ứng yêu cầu. Nhiều trí thức đã qua đào tạo cơ bản nhưng năng lực thực tiễn chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ; xu hướng trí thức có kinh nghiệm và năng lực đã và đang chuyển công tác ra Hà Nội càng làm thiếu hụt đội ngũ trí thức có chất lượng cao của tỉnh.

Các ý kiến cũng thống nhất: Xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức, cán bộ khoa học kỹ thuật phải trên cơ sở mục tiêu, phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương trong thời gian tới. Có nghĩa là cần xác định đến năm 2020 tỉnh Bắc Giang đứng ở vị trí nào trong khu vực miền núi phía Bắc và so với các tỉnh đồng bằng Sông Hồng; từ đó tỉnh tập trung đào tạo nguồn nhân lực phục vụ mục tiêu đó. Để làm được điều đó, đa số các ý kiến đưa ra giải pháp cốt lõi là tập trung đẩy mạnh tăng trưởng kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội, vì đội ngũ trí thức bao giờ cũng được xây dựng và phát triển tương ứng với một trình độ kinh tế - xã hội nhất định. Kinh tế tăng trưởng nhanh, cơ sở hạ tầng hiện đại, đời sống xã hội phát triển là điều kiện, động lực thúc đẩy đội ngũ trí thức phát triển.

Tỉnh cần quan tâm nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông và phát triển khoa học công nghệ, đây là gốc của vấn đề đào tạo nguồn nhân lực. Không có nguồn nhân lực chất lượng cao trên nền tảng giáo dục phổ thông kém phát triển; không có nền kinh tế phát triển bền vững nếu trình độ khoa học công nghệ tụt hậu.

Quan tâm phát triển cơ quan Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật tỉnh cả về cơ chế chính sách và đảm bảo cơ sở vật chất; coi trọng công tác tư vấn, phản biện và giám định xã hội. Chỉ khi Liên hiệp hội có bộ máy tổ chức chuyên nghiệp mới tập hợp và phát huy trí tuệ các nhà khoa học - nguồn lực quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội;

Hàng năm giao cho Liên hiệp hội mời các nhà khoa học đầu ngành của cả nước về nói chuyện các vấn đề phát triển kinh tế - xã hội (vì Liên hiệp hội có thế mạnh lĩnh vực này). Có chính sách tôn vinh các nhà khoa học của tỉnh khi được phong hàm tiến sĩ, phó giáo sư, giáo sư, có như vậy mới khuyến khích và động viên nhà khoa học tham gia phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương

Ngoài ra, nhiều ý kiến cho rằng xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức không đồng nghĩa với việc tìm mọi cách tăng số lượng người địa phương có bằng cấp tiến sĩ, giáo sư hay hợp thức hoá bằng cấp cho các chức danh, mà nhiệm vụ quan trọng là nâng cao tính hiệu quả công việc của trí thức đối với sự phát triển kinh tế xã hội của tỉnh, sử dụng năng lực của họ phục vụ cho nhu cầu, mục tiêu phát triển của địa phương. Theo quan niệm đó, việc xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức của tỉnh nên được hiểu là thu hút, phát huy, sử dụng những người có chất xám vào công cuộc xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh bằng cơ chế, chính sách, hình thức tổ chức thích hợp. Đồng thời muốn xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức thì

một nhiệm vụ quan trọng là phải đánh giá được thực trạng đội ngũ trí thức Bắc Giang hiện nay đang ở mức nào so với khu vực và cả nước, để từ đó dự báo chiến lược phát triển đội ngũ trí thức giai đoạn tới theo hướng nào, ngành nghề nào để tập trung đào tạo.

Tỉnh cần nghiên cứu thành lập Câu lạc bộ trí thức Bắc Giang để tập hợp và phát huy trí tuệ lực lượng trí thức là người Bắc Giang đang sống, làm việc ở ngoài tỉnh, ngoài nước. Đây là nguồn lực rất quan trọng có thể giúp tỉnh thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển ở địa phương. Nguồn lực này trong những năm qua chưa được quan tâm. Bên cạnh đó tỉnh cần chọn lọc, đào tạo, bồi dưỡng lực lượng trí thức trẻ hiện có, gắn công tác đào tạo với sử dụng cán bộ; quan tâm bồi dưỡng chuyên gia đầu ngành, các chuyên viên có trình độ cao, chuyên sâu các ngành kỹ thuật của tỉnh; đầu tư đồng bộ và hiện đại các cơ sở giáo dục hướng tới xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh.

Bắc Giang cần đi đầu trong việc xây dựng một đội ngũ đảng viên trong sạch, gương mẫu, gần gũi nhân dân, đó là mấu chốt tạo lòng tin và điều kiện cho trí thức Bắc Giang phát triển; tạo môi trường để trí thức cống hiến và phát huy tài năng; tỉnh phải đề ra chỉ tiêu tăng tỷ lệ trí thức lên 1,5 hoặc 2% dân số; tỷ lệ cán bộ khoa học lên 60 hoặc 65% số cán bộ công chức của tỉnh;

Để hỗ trợ và khơi nguồn sáng tạo nghiên cứu khoa học, tỉnh nên thành lập Quỹ hỗ trợ sáng tạo khoa học kỹ thuật nhằm hỗ trợ trí thức tham gia nghiên cứu, ứng dụng khoa học kỹ thuật; thành lập Quỹ hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực cao của tỉnh nhằm hỗ trợ học sinh giỏi là người Bắc Giang có hoàn cảnh khó khăn (rất nhiều tỉnh đã có chính sách này). giao cho Liên hiệp hội nghiên cứu đề tài khoa học cấp tỉnh: “Điều tra khảo sát tổng hợp các nhà khoa học là người Bắc Giang đang công tác tại tỉnh ngoài” thuận lợi cho việc tập hợp và phát huy trí tuệ các nhà khoa học.

Khuyến khích đẩy mạnh liên kết đào tạo đại học và sau đại học với các trường đại học có uy tín lớn trong nước, như Học viện Tài chính, Bách Khoa, Sư phạm Hà Nội. Giao cho Liên hiệp các hội khoa học và kỹ thuật tỉnh làm đầu mối phối hợp với các trường mở văn phòng đại diện hoặc mở các lớp đào tạo.

Tăng cường tuyên truyền giáo dục truyền thống văn hiến và khơi dậy lòng tự hào quê hương, nhất là thân thế, sự nghiệp tiến sỹ Thân Nhân Trung, quyết tâm xây dựng Bắc Giang giàu mạnh, hiện đại. Cần giáo dục cho thế hệ trẻ của tỉnh nhà một tinh thần, một khí phách, một thái độ dứt khoát: ***“Không tự hào là mình Nghèo mà Giỏi, mà hãy tự hỏi tại sao mình Giỏi mà vẫn Nghèo”; cần đặt câu hỏi: Tại sao Bắc Giang có điều kiện địa chính trị, địa kinh tế rất thuận lợi, thậm chí thuận lợi hơn nhiều tỉnh khác, nhưng vẫn là tỉnh nghèo, kinh tế chậm phát triển.***

Đề nghị Tỉnh uỷ, UBND tỉnh quy định ở mỗi trường học nên treo khẩu hiệu câu nói của tiến sỹ Thân Nhân Trung ***“Hiền tài là nguyên khí của Quốc gia”***. Đồng thời tại cổng chào của tỉnh nên có pa nô câu nói trên nhằm giáo dục truyền thống vẻ vang của cha ông, khuyến khích thế hệ trẻ ham học, ham làm. Đây là việc làm cần thiết nhưng trong những năm qua, chúng ta chưa quan tâm.

Về vấn đề thu hút đầu tư phát triển nguồn nhân lực.

Các đại biểu cho rằng, Bắc Giang nên nghiên cứu kỹ lợi thế so sánh về kinh tế, chính trị, từ đó xây dựng chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời nghiên cứu lợi thế so sánh của từng huyện, từng địa bàn để ưu tiên phát triển. Không nên nóng vội và thu hút đầu tư bằng mọi giá mà cần xem xét, lựa chọn dự án đầu tư hợp lý; cần nghiên cứu chính sách đầu tư theo phương pháp “**Tràn ly**”, nghĩa là các nhà đầu tư sau khi đã đầu tư vào những địa phương có lợi thế hơn tỉnh ta, đồng thời với việc đó là các địa phương không còn nhiều tài nguyên (quỹ đất, nguồn nhân lực) phục vụ thu hút đầu tư, khi đó các nhà đầu tư bắt buộc phải đầu tư vào những địa phương như Bắc Giang. Ngoài ra, chiến lược của các công ty đa quốc gia bao giờ cũng mở rộng thị trường, chúng ta không lo không có nhà đầu tư. Như vậy càng về sau chúng ta càng có nhiều cơ hội thu hút những nhà đầu tư lớn.

Một vấn đề nữa Bắc Giang cần quan tâm là nên theo nguyên lý KIỂM TIỀN – TIÊU TIỀN. Hiện nay các địa phương xung quanh Bắc Giang đang thu hút nhiều nhà đầu tư, cùng với đó là giá trị thặng dư gia tăng - họ là những nơi kiếm tiền. Kiếm tiền ắt phải tiêu tiền, như vậy Bắc Giang nên nghiên cứu xây dựng các khu du lịch để tiêu tiền đó. Được như vậy Bắc Giang vừa tăng trưởng kinh tế, vừa giảm được đầu tư tài nguyên và bảo vệ môi trường. Mục tiêu phát triển bền vững sẽ thực hiện được. Làm được những việc trên, cần hết là tầm nhìn của người lãnh đạo.

Trên đây là báo cáo kết quả hội thảo khoa học: “Xây dựng và phát triển trí thức Bắc Giang giai đoạn 2010 -2020” Liên hiệp hội trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- Liên hiệp các hội KH&KT Việt Nam;
- TT Tỉnh uỷ;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Ban Tuyên giáo Tỉnh uỷ;
- Ban Tổ chức Tỉnh uỷ;
- VP Tỉnh uỷ, VP UBND tỉnh;
- Các sở: Kế hoạch và ĐT, Tài chính, Văn hoá TT và DL;
- UBND các huyện, thành phố;
- Lưu: VT, CT.

**TM.THƯỜNG TRỰC LIÊN HIỆP HỘI
CHỦ TỊCH**

Nguyễn Đức Kiên